

Verslag Commissie Persoonlijke Omstandigheden over studiejaar 17-18 met conclusies en aanbevelingen.

Sept 18

In dit korte verslag vindt u een overzicht van de activiteiten van de CPO over afgelopen studiejaar 17-18. In de eerste paragraaf de conclusies en aanbevelingen waar dit verslag toe leidt; tevens te beschouwen als managementsamenvatting. Het verslag zelf motiveert de aanbevelingen. (Voor aanbevelingen in het verslag 16-17, die vrijwel alle nog relevant zijn, verwijzen we graag naar dit verslag: <https://www.utwente.nl/nl/ces/sacc/regelingen/fobos/evaluaties/2016.pdf>)

Conclusies

- 1) Zeer verontrustend is dat ca 1/3 van de bachelor instroom van niet-EER studenten bijzondere omstandigheden heeft die de studie nadelig beïnvloeden of soms onmogelijk maken. Van de instroompopulatie EER en Nederlandse studenten is het ca 8%. Dit is onacceptabel.
- 2) Het (totale) aantal studenten van de bachelor instroom met bijzondere omstandigheden stijgt naar 11,4% (van 7,8%, 7,0%, 10,4% in 14-15, 15-16, 16-17 resp). Wanneer dit wordt vergeleken met een 'normaal ziektepercentage' is dit een hoog percentage. In ca de helft van de gevallen zijn het psychische problemen, evenals vorige jaar.
- 3) Van de 560 internationale bachelor en master niet-EER studenten (met studievizum) deden 28 een aanvraag in het kader van MOMI. Daarvan zijn 20 toegewezen. Dit is een verdubbeling vergeleken met 16-17, maar het aantal niet-EER studenten is dan ook flink gestegen.
- 4) Het aantal verzoeken voor financiële ondersteuning volgens FOBOS uit de gehele studentenpopulatie steeg van 44 naar 75 waarvan 88% is toegevoegd, vergelijkbaar percentage met 16-17. Een stijgend aantal, maar er zijn ook meer studenten. Dit vindt de CPO vooralsnog niet verontrustend.
- 5) De procedures en procesgang rond de CPO kunnen hier en daar worden verbeterd maar in de 'keten' met studieadviseurs, studentenpsychologen en -decanen is de samenwerking en afstemming goed en prettig.

Aanbevelingen

- 1) Niet-EER bachelor studenten dienen veel beter worden voorbereid en individueel begeleid te worden. Juist voor deze groep studenten waar gebrek aan studiesucces grote gevolgen heeft dient de universiteit verantwoordelijkheid te nemen.
- 2) Wanneer ca 5% van de bachelor studenten psychische problemen ondervindt is dat zorgelijk; kennelijk passend in een landelijk beeld. In de bestuurlijke organisatie van het onderwijs dient er structureel meer aandacht en verantwoordelijkheid voor studentenbegeleiding en welzijn te zijn.

Verslag 17-18

De CPO heeft 4 taken¹:

1. De opleidingen adviseren over erkenning van bijzondere omstandigheden ten behoeve van het verstrekken van uitstel van een bindend studieadvies,
2. De opleidingen adviseren over erkenning van bijzondere omstandigheden van studenten met een studievissum ten behoeve van eventuele verlenging van die visa, MOMI),
3. Namens het College beslissen over uitkeringen aan studenten in het kader van de FOBOS-regeling.
4. De CPO doet een uitspraak over claims van 'niet-studeerbaarheid'.

De gemene deler van dit werk is erkenning van een bijzondere omstandigheid. De wet omschrijft in algemene termen wanneer er sprake is van een bijzondere omstandigheid en laat het aan de instellingen om hier beleid op te voeren.

De UT heeft gekozen voor een centrale commissie die zich uitspreekt over erkenning van een omstandigheid; bij niet erkende omstandigheden volgen geen financiële tegemoetkomingen in het kader van FOBOS, maar kan een opleiding nog wel betreffende studenten op maat faciliteren met een studieplan. Bij niet erkende omstandigheden kunnen opleidingen echter *geen* uitstel verlenen van een bindend studieadvies; de CPO is de enige instantie die een uitspraak doet over erkenning van omstandigheden. Bij erkende omstandigheden kunnen opleidingen wel tot een positief of negatief bindend studieadvies komen; de opleidingen doen immers een uitspraak over geschiktheid van de student en daar *kunnen* door erkende omstandigheden te weinig toetsbare resultaten voor zijn, maar dat hoeft niet.

De organisatie van het werk van de CPO is grosso modo gelijk gebleven aan die van 16-17. Graag verwijzen we naar het verslag van dat jaar over de opzet en procedures. In dit verslag zullen weer een aantal aanbevelingen worden gedaan die, naast die van 16-17, hopelijk van nut zijn voor onze zorg voor en omgang met studenten.

De vier categorieën zullen apart kort worden geanalyseerd. In de bijlage staan opgevraagde instroomcijfers.

1. Erkenning ten behoeve van uitstel bsa

In 17-18 zijn aan het eind van het studiejaar 175 dossiers van ingestroomde bachelor studenten behandeld; daarvan zijn er
145 erkend (83%),
26 niet erkend,
4 ingetrokken (omdat men toch aan de bsa-norm had voldaan).

---

¹ De toekenning van activismebeurzen en topsport-/topcultuurbeurzen is gestandaardiseerd en wordt ambtelijk afgehandeld door de griffie CPO. Alleen in afwijkende situaties worden deze door de CPO beoordeeld.

Het aantal te behandelen dossiers stijgt de afgelopen jaren:

14-15: 120 (7,8%)

15-16: 90 (7,0%)

16-17: 150 (10,0%)

17-18: 175 (11,4%)

Deze aantallen zijn afgezet in percentages tegen het aantal aanwezige (ingeschreven, incl. switchers) eerstejaars *aan het eind* van het studiejaar. In 17-18 had 1 op de 10 studenten dus een *erkende* bijzondere omstandigheid. Dit is een betrekkelijk hoog 'ziektepercentage'.

De instromende bachelor studentpopulatie verandert in samenstelling; het aandeel buitenlandse studenten stijgt. Het aantal EER-studenten schommelt wat maar is ongeveer een kwart van de populatie. Wel neemt het aandeel niet-Duits toe; het verviervoudigt naar 8%. Het aantal niet-EER (niet EU) meer dan verdubbelt naar 5% vergeleken met de jaren ervoor. De totale buitenlandse instroom is vergroot tot 31%, vergelijkbaar met vorig jaar, maar beduidend meer dan de jaren ervoor (zie bijlage).

Er is ook een breakdown gemaakt van de aard van de erkende omstandigheden. We onderscheiden medische omstandigheden in die van psychische aard, en die van 'ongevallen'. Er is geen scherpe scheiding maar bij 'ongevallen' volgt in het algemeen van voorspelbare genezing. Daarnaast zijn er sociale omstandigheden waar geen medicus aan te pas komt, maar wel van invloed kunnen zijn op het studeren. Het is natuurlijk moeilijk een precies onderscheid te maken tussen sociale en psychische omstandigheden.

Er zijn 175 dossiers meegeteld, dus ook de afgekeurde (dat vervuult de statistiek maar een beetje, het gaat om het algemene beeld). Het aantal dossiers is afgezet naar het aantal ingestroomde studenten van de oktobertelling. Helaas is niet bekend hoeveel studenten van welke nationaliteit zijn uitgestroomd dus we kunnen alleen afzetten naar de instroom in oktober 17. (Dit dus in tegenstelling tot de eerder gegeven percentages van behandelde dossiers; die zijn gerelateerd aan de nog aanwezige studenten aan het eind van het studiejaar. Die gegevens zijn echter niet per categorie bekend. Dit betekent voor de percentages hieronder dat die, afgezet tegen de nog aanwezige aantallen, hoger zullen zijn.)

Dan blijkt van het aantal dossiers:

99 NL (7,3%)

42 EER (8,2%)

34 Niet-EER (34%)

Alarmerend is het bijzonder hoge percentage non-EER studenten die met bijzondere omstandigheden te maken krijgt.

In dat geheel zijn naar de aard van de omstandigheden:

49% van de klachten psychisch (vorig jaar 48%)

23% medisch (ziekte, gebroken been ed.) (vorig jaar 18%)

27% sociaal (vorig jaar 34%)

Het algehele beeld is dus behoorlijk hetzelfde als vorig jaar, alleen zijn er meer dossiers.

Wanneer we naar de verschillende nationaliteiten kijken en dan afzetten naar de instroomcijfers (oktober) ontstaat het volgende beeld:

Nl	Psychisch: 53 (3,9%) Medisch: 26 (1,9%) Sociaal: 20 (1,5%)
EER	psychisch: 20 (3,9%) Medisch: 8 (1,6%) Sociaal: 14 (2,7%)
Niet-EER	psychisch: 13 (13%) medisch: 7 (7%) sociaal: 14 (14%)

Opvallend is hier dat het patroon voor de EER-studenten weinig afwijkt van dat van de Nederlanders, zij het dat er vaker sociale (familie)omstandigheden lijken te zijn.

Alarmerend is echter het grote percentage non-EER studenten dat (in het algemeen) erkende omstandigheden heeft. Drie tot viermaal zoveel psychische problemen als met de groep Nederlanders en een werkelijk alarmerend groot percentage sociale problemen.

2. MOMI

MOMI maakt geen onderscheid in bachelor, master, premaster, korte programma's of andere soorten programma's. Elke student, *afkomstig uit een niet-EER land*, die op basis van een door de UT aangevraagd studievizum aan de UT voltijds studeert, valt onder MOMI en dient door de UT te worden gemonitord (50% behalen van de proportionele nominale studielast die voltijd wettelijk 60 is). Elke student die onder deze doelgroep valt, zou feitelijk langs de CPO kunnen komen.

Er zijn 560 internationale, niet-EER, bachelor en master studenten (waarvan dus 99 bachelor). Wanneer die studenten door omstandigheden minder dan 30EC halen, en die omstandigheden worden erkend, kan het studievizum worden verlengd.

In 17-18 waren er van die studenten 28 aanvragen. Daarvan zijn er:

- 20 erkend
- 3 niet erkend
- 5 ingetrokken

Vergeleken met voorgaande jaren stijgt ook dit aantal (16-17 waren er 15 aanvragen) en de problematiek is dezelfde als die genoemd in het verslag van 16-17.

Interessant is dat de niet-EER groep sterk groeit: in 18-19 zijn er nu 826 studenten geregistreerd.

3. FOBOS

Het totaal aantal verzoeken in 17-18 was 75 waarvan 84% is toegewezen voor een totaalbedrag van 53473,48 Euro. In 16-17 waren er 42 verzoeken waarvan 88% is toegewezen.

De commissie heeft geen problemen ondervonden met het afhandelen van de verzoeken en constateert dat de procesgang goed is. Er lijkt een lichte inconsistentie te bestaan in de relatie erkenning omstandigheden ten behoeve van BSA en latere erkenning van recht op financiële ondersteuning vanwege diezelfde omstandigheden. De studenten die verzoeken om uitstel BSA en die erkend krijgen, kunnen daarna verzoeken om tegemoetkoming volgens FOBOS. De CPO buigt zich dan weer over dezelfde omstandigheden en stelt alleen nu ook de precieze periode vast.

4. Niet-studeerbaarheid claims

In studiejaar 17-18 zijn geen claims ingediend op grond van niet-studeerbaarheid.

CPO:

Ton Mouthaan (vz)

Thonie van den Boomgaard

Deirde Brandwagt

Godfried van Lieshout

Caroline van Dijken (adv)

Monique van Heijst (griffie)

Jessica Greven (griffie)

Bijlage instroomcijfers

Bachelor instroom

UT TOTAAL

Nederlands	2013		2014		2015		2016		2017	
Totaal NL	1.321	76%	1.331	76%	1.273	81%	1.277	67%	1.343	69%

EER student

Duitser	357	21%	340	20%	217	14%	462	24%	358	18%
Overig EER	33	2%	33	2%	57	4%	102	5%	152	8%
Totaal EER	390	22%	373	21%	274	17%	564	30%	510	26%

Niet-EER student

Overig niet-EER	30	2%	36	2%	32	2%	57	3%	99	5%
Totaal niet-EER	30	2%	36	2%	32	2%	57	3%	99	5%

TOTAAL	1.741	100%	1.740	100%	1.579	100%	1.898	100%	1.952	100%
Man	1.097	63%	1.149	66%	1.044	66%	1.165	61%	1.264	65%
Vrouw	644	37%	591	34%	535	34%	733	39%	688	35%

	2013		2014		2015		2016		2017	
Totaal aantal inschrijv- gen	1756	100%	1755	100%	1596	100%	1920	100%	1984	100%

Uitval moment

<=6 mnd	209	12%	206	12%	171	11%	217	11%	251	13%
7 - 12 mnd	283	16%	237	14%	230	14%	293	15%	319	16%
Totaal (uitval jaar 1)	492	28%	443	25%	401	25%	510	27%	570	29%

<=12 mnd (uitval jaar 1)	492	28%	443	25%	401	25%	510	27%	570	29%
13 - 24 mnd (uitval jaar 2)	38	2%	46	3%	47	3%	74	4%	0	0%
25 - 36 mnd (uitval jaar 3)	16	1%	16	1%	51	3%	0	0%	0	0%
> 36 mnd (uitval jaar >3)	20	1%	29	2%	0	0%	0	0%	0	0%
Totaal uitval	566	32%	534	30%	499	31%	584	30%	570	29%

Bestemming

Switch jaar 1	77	4%	86	5%	102	6%	105	5%	148	7%
Switch jaar 2	4	0%	8	0%	11	1%	14	1%	0	0%
Switch jaar 3	4	0%	2	0%	5	0%	0	0%	0	0%
Switch jaar >3	1	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Switch Totaal UT	86	5%	96	5%	118	7%	119	6%	148	7%

Vertrokken UT jaar 1	415	24%	357	20%	299	19%	405	21%	422	21%
Vertrokken UT jaar 2	34	2%	38	2%	36	2%	60	3%	0	0%
Vertrokken UT jaar 3	12	1%	14	1%	46	3%	0	0%	0	0%
Vertrokken UT jaar >3	19	1%	29	2%	0	0%	0	0%	0	0%
Vertrokken Totaal UT	480	27%	438	25%	381	24%	465	24%	422	21%

